

Kvittering på innsendt hørings svar på Høringsforslag - Midlertidig forskrift for å oppretholde hogstaktivitet i skogbruket 2020

Høringens saksnummer: 20/511-9

Høring: Høringsforslag - Midlertidig forskrift for å opprettholde
hogstaktivitet i skogbruket 2020

Levert: 02.06.2020 23:57:59

Svar type:

Jeg svarte som: Bruker- og interesseorganisasjon

Avsender: Sabima, Norsk Friluftsliv, WWF, Norsk Ornitologisk Forening,
Naturvernforbundet

Kontaktperson: Christian Steel

Kontakt e-post: christian.steel@sabima.no

Dette hørings svaret sendes på vegne av Sabima, Norsk Friluftsliv, WWF,
Norsk Ornitologisk Forening og Naturvernforbundet

Vi viser til utsendt høring, datert onsdag 27. mai. Selv i lys av det
ekstraordinære behovet for rask saksbehandling, reagerer vi sterkt på at
høringsfristen i realiteten er tre virkedager, avbrutt av en langhelg.
Situasjonen er ikke mer akutt eller uventet enn at departementet burde gitt
en lengre høringsfrist. Vi svarer likevel etter beste evne.

Etter vår mening har forskriftens hovedinnretning en svært uheldig
tilnærming. I tillegg til den akutte krisen knyttet til Covid-19-pandemien, står
verden overfor to, dessverre mer grunnleggende og vedvarende kriser –
menneskeskapte klimaendringer og tap av naturmangfold. Alle seriøse
fagfolk er enige om at disse to krisene må løses samtidig.

I den offentlige debatten tar mange til orde for at tiltak knyttet til pandemien
må bidra til grønn omstilling. Departementets tilnærming med disse
krisemidlene bidrar dessverre ikke til en slik omstilling i skognæringen, og
det er svært uheldig om man misbruker en slik opplagt mulighet for en helt
nødvendig og naturvennlig omstillinger i skogbruket. Ikke minst er det viktig
at krisetiltak ikke påvirker bevaringsverdig gammelskog negativt, noe som er
avgjørende for å nå målene om et representativt skogvern med god kvalitet.

De kontrollmekanismer som i dag finnes i det sertifiserte skogbruket har
gjentatte ganger vist seg ikke å være tilstrekkelige for å ivareta disse
bevaringsverdige skogene. I tillegg har vi heller ikke tilstrekkelig kunnskap om

hvor den verdifulle gammelskogen finnes, på tross av at Stortinget har vedtatt at disse skal kartlegges. Stortinget har også vedtatt at de biologisk viktigste skogene skal vernes først, i tråd med [NINAs mangelanalyse fra 2016](#).

Slik virkemidlene er innrettet i høringsforslaget frykter vi at de vil ramme verdifulle og villmarkspregede gammelskogsområder. Slike skoger er biologisk svært verdifulle, med gammelskog og stort intakt arts mangfold, nettopp i kraft av at de har stått vanskelig til og ikke er prega av moderne flatehogst. Dette er også områder med viktige opplevelseskvaliteter for friluftslivet.

Miljøfiendtlige subsidier, som bygging av skogsveier og drift i bratt terreng, gir betydelige negative effekter for naturmangfold og opplevelseskvaliteter i skog. Å kamuflere dette som grønne klima- og miljøtiltak er skogfaglig helt feil, da virkningen faktisk er negativ. Skognæringen hevder at slike områder «verner seg selv», og burde vært regnet inn som en del av oppnåelsen av vernemålsettinger. Vi er ikke enig i dette, men de foreslåtte subsidiene vil i hvert fall virke motsatt av en slik tankegang.

Vi forstår utfordringen med at redusert etterspørsel etter sagtømmer også reduserer uttaket av massevirke, men vi synes dette er svakt dokumentert og kvantifisert i høringsdokumentene. Vi savner også en langsiktig evaluering av hvordan tilskuddet vil slå ut for skogeier og i et samfunnsøkonomisk perspektiv. Det videre forløpet for vanskelig tilgjengelig skogareal som avvirkes med tilskudd innebærer også foryngelsesplikt, ungskogpleie og senere ny avvirkning. Hvem skal ta regningen for disse tiltakene når arealet kontinuerlig er skogbruksmessig ulønnsomt? Disse manglene i utredningsgrunnlaget for forskriften gjør det vanskelig å ta stilling til både skogbruksmessige behov og samfunnsøkonomiske lønnsomhet av ekstraordinære tiltak. Uansett mener vi krisetiltak må støtte tiltak som bygger oppunder det grønne skiftet, og samtidig stimulere til sysselsetting, strukturell utvikling av og kompetanseheving i næringa. Eksempler på slike tiltak kan være:

- Omstilling til økt andel lukka hogster, gjennom målrettet støtte til tynninger og ungskogpleie som legger grunnlaget for økt aldersmangfold i produksjonsskogen. Lukka hogster er utvilsomt bedre for naturmangfold og i mange tilfeller bedre for klima, ved bedre ivaretagelse av karbon i jord, ivaretagelse av de viktige jordboende soppene, og mer kontinuerlig fangst av atmosfærisk karbon. Lukka hogster og økt aldersmangfold er også viktig for opplevelseskvalitetene i skog, og vil være viktige tiltak i by- og tettstedsnære skogsområder.
- Gjennomføring av lukka hogster på antatt suboptimale lokaliteter. Se argumentasjon for lukka hogster over. En del grunneiere kan være positive til lukka hogster, samtidig som de er bekymret for lønnsomheten. Steder som kan være forstlig egnet, men der

lønnsomheten er usikker, bør gis ekstra støtte slik at lukka hogster kan gjennomføres – også for å utvide erfaringsgrunnlaget med slike hogster på ulike typer lokaliteter.

- Uttak av feilplantede fremmede treslag, gjerne ved bruk av taubaner. Fremmede treslag, både utenlandske treslag og norsk gran utenfor sitt naturlige utbredelsesområde, er en vesentlig trussel mot naturmangfold. Slike utplantinger kan også gå ut over opplevelseskvaliteter for friluftslivet. Selv om både norsk og utenlandsk gran kan vokse raskere enn stedegne treslag, er det totale klimaregnskapet ved bruken av slike trær i mange tilfeller diskutabelt. Det man i hvert fall har bred enighet om, også med skogeierne, er at mange plantefelt på Vestlandet og nord for Saltfjellet for noen tiår tilbake ble lagt til svært uhensiktsmessige steder, og det er ofte krevende å få hogd trærne. Det bør derfor gis særlig stimuli til å hente ut slike trær, både for stanse naturskaden og for å utnytte virkesressursen.
- Satsning på kvalitetsvirke. Mange er usikre på om satsning på trevirke av særlig høye kvaliteter vil gi lønnsomhet på sikt og vegrer seg derfor for å satse på slike kvaliteter, som saktevoksende tømmer. Statlige tilskudd bør derfor bevilges til skjøtselsformer som fremmer slikt virke, ikke minst der det også kan være positivt for naturmangfold og klima.

Kommentarer til den foreslåtte forskriften

§ 2. Vi mener andre ledd i punkt 2 må strykes. Det kan ikke gis tilskudd der det fortsatt ikke er gjennomført miljøregistreringer i henhold til den 16 år gamle forskriften, og vi mener ikke føre-var-tiltakene er gode nok. Dessuten kan ikke en viktig forutsetning i en forskrift basere seg på en privatrettslig tilfeldig avtale som kan endres uten offentlig godkjenning, slik PEFC er. Især bør dette gjelde disse ekstraordinære tiltakene. Vi mener det er svært viktig at det ikke gis tilskudd til skogareal som inngår i verneprosess eller som planlegges omdisponert til andre formål, og støtter denne begrensningen.

§ 3. Vi foreslår at tilskuddene til tynning og sen ungskogpleie gis følgende tillegg: «... der det kan legges til rette for en sjiktet og fleraldret skog.»

§ 4. Vi foreslår følgende endringer:

1. Punktet strykes. Vindfallhogst har ofte negative miljømessige konsekvenser, ved at trær som ellers kunne og burde blitt til god død ved blir tatt ut. Slike uttak bør være lønnsomme i seg selv uten ekstraordinære tilskudd.
2. Punktet endres til følgende: Ryddingshogst knyttet til skifte av treslag tilbake til stedegne treslag.
3. Punktet endres til følgende: Lukka hogster i områder med lavt uttak av

kubikkmasse pr. dekar.

4. Punktet endres til følgende: Foryngelseshogst med lang terrengtransport, særlig uttak av fremmede treslag, og der slik hogst kan gjennomføres på frossen mark og derved redusere behovet for veibygging.

5. Punktet endres til følgende: Foryngelseshogst av fremmede treslag i bratt terreng eller i terreng med høy vanskelighetsgrad.

6. Punktet endres til følgende: Foryngelseshogst av fremmede treslag med vekslende driftssystemer der transport skjer i flere etapper fram til leveringssted, eksempelvis lekertransport.

7. Punktet strykes. Slik hogst bør ha god lønnsomhet også uten tilskudd, og kan i mange tilfeller ha negative konsekvenser for naturmangfold.

§ 5. Vi foreslår at dette tiltaket avgrenses til kun fremmede treslag, både utenlandske treslag og norsk gran utenfor sitt naturlige utbredelsesområde.

Vi støtter at Fylkesmannen er saksbehandler for utbetaling av tilskudd.

Vennlig hilsen

Christian Steel, SabimaHans Erik Lerkelund, Norsk Friluftsliv

Sverre Lundemo, WWF

Kjetil Solbakken, Norsk Ornitologisk ForeningMaren Esmark,
Naturvernforbundet

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.